

Hoe kunnen boeren zich aanpassen aan klimaatverandering?

De gevolgen van klimaatverandering voor de landbouw zijn groot. De Klimaatstresstest brengt de risico's per boerderij in kaart. Klimaatonderzoeker Daan Verstand: 'We willen dat boeren zich meer bewust zijn van het probleem en weten hoe ze de risico's kunnen verkleinen.' ►

*Daan Verstand
van WUR.*

WUR

?! Probleem: door klimaatverandering stijgt de temperatuur, valt er vaker veel neerslag in korte tijd en zijn er langere perioden van droogte in Nederland. Tegelijkertijd neemt de bodemkwaliteit af. Dit alles is erg nadelig voor de landbouw.

💡 T02-oplossing: kennis, modellen en scenario's ontwikkelen voor boeren, verzekeraars en andere bedrijven, zoals de Klimaatstresstest, onderdeel van het project Klimaatadaptatie Open Teelten.

📊 Impact: hierdoor stijgt de bewustwording van het probleem bij boeren en kunnen boerenbedrijven zich aanpassen aan klimaatverandering.

De Klimaatstresstest is een methode waarmee de onderzoekers de risico's van klimaatverandering voor een specifieke boerderij in beeld brengen. 'Doel is om boeren bewuster te maken van het probleem en om ze advies te geven over wat ze kunnen doen', vertelt Daan Verstand, die zich bij Wageningen University & Research bezighoudt met de gevolgen van klimaatverandering voor de landbouw in Nederland.

Twee klimaatscenario's

Nederland is in de test in vijf regio's verdeeld. Zo ligt de temperatuur in het binnenland vaak hoger en heb je langs de kust meer extreme neerslag. De test bekijkt twee van de vier klimaatscenario's die het KNMI voor 2050 heeft ontwikkeld: de meest extreme en de meest gematigde. 'De gevolgen voor boeren zijn dus afhankelijk van hoe extreem het klimaat gaat veranderen', legt Verstand uit. De test zoomt in op herkenbare bouwplannen voor die vijf regio's met in die regio's veel verbouwde gewassen zoals aardappelen, suikerbieten, wortels, graan en uien en laat zien hoe kwetsbaar die voor weersextremen zijn. Uien en aardappelen zijn bijvoorbeeld kwetsbaar voor droogtes; granen een stuk minder. In de komende jaren voegen de onderzoekers ook andere gewassen, zoals bruine bonen, veldbonen en soja aan de test toe.

Andere gewassen

Nu is de test nog een tool die de onderzoekers zelf invullen, maar ze werken ook aan het ontwikkelen van een app die boeren zelf kunnen gebruiken. Naast akkerbouwers waren ook verzekeraars betrokken bij het onderzoek. 'Ook voor hen is het interessant om te weten hoe boerenbedrijven hun kwetsbaarheid kunnen verkleinen, want als ze steeds vaker bij extreem weer schades moeten vergoeden, stijgen de premies enorm.'

Zuiniger met water

De test gaat niet alleen over de risico's, maar geeft akkerbouwers ook tips hoe ze zich kunnen aanpassen aan de klimaatverandering, benadrukt Verstand. Zo zijn er manieren om zuiniger met water om te gaan in droge periodes en om de bodemkwaliteit te verbeteren,

zodat boerenbedrijven weersextremen beter kunnen opvangen. Boeren passen hun teelt aan, bijvoorbeeld door het verminderen van verzilting, andere bodembewerking en bodemverdichting (de bodem is samengedrukt door zware machines waardoor de wortels niet meer bij het diepere water kunnen komen). Boeren wisselen met elkaar ook ervaringen uit en kunnen zo van elkaar leren. 'Werken die aanpassingen allemaal niet? Dan kunnen de boeren overwegen over te stappen op gewassen die beter tegen de extreme weersomstandigheden kunnen.' ■

Wie: Onderzoeksproject PPS Klimaatadaptatie Open Teelten: Wageningen Environmental Research, samen met BO-Akkerbouw, Agrifirm, SPNA en Delphy in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit; Kennisoverdrachtproject KANO: WUR Open Teelten, samen met LTO-

DAW, Agrifirm, Verbond van Verzekeraars.

Looptijd: Klimaatadaptatie Open Teelten: januari 2020-december 2023; KANO: juni 2020-juni 2022.

Budget: Klimaatadaptatie Open Teelten: 1,4 miljoen euro; KANO: 200.000 euro.

Volg: In de komende anderhalf jaar de Klimaatstresstest verder ontwikkelen naar een app die boeren en adviseurs kunnen gebruiken tijdens een keukentafelgesprek.

Bekijk hier de video